

Zápis z jednání 1. pracovního týmu Odborné komise pro důchodovou reformu

Ukončení II. pilíře a nastavení parametrů III. pilíře

datum: 23. února 2015, 16:00

místo: místnost č. 405, budova MPSV Podskalská 19, Praha 2

přítomni: viz příložený seznam

XX

Pan Vít **Samek** zahájil jednání, potvrdil, že se bude jednat dle programu; úvodem předal slovo pana Járu, který požádal o rozšíření agendy PT1 pro letošní rok.

Pan Miroslav **Jára** navrhl rozšířit body jednání letošního roku a to v otázce nedožití důchodu zaměstnanců s významnou a intenzivní pracovní zátěží, jelikož mnoho z nich se nedožije důchodového věku a bylo by dobré najít odpověď, kolik jich přispělo do systému. Tedy i jak dalece využívají ti, co déle přežívají v důchodu, prostředky těch, kteří se důchodu nedožili. (viz příloha č. 2)

Pan **Samek** by o navrhované problematice debatu v daný moment nevedl, a zařadil by ji jako diskusní téma do rámce agend projednávaných pracovním týmem v letošním roce. Připomněl materiál na dané téma, který předal předsedovi Odborné komise k zajištění překladu důležitých pasáží, které se daného problému týkají. Po získání relevantních informací bude dále o této problematice PT1 dále jednat.

Poté předal slovo prezidentu Asociace penzijních společností. Panu **Vladimíru Bezděkovi** k prezentování návrhů Asociace penzijních společností na další úpravy podmínek fungování III. pilíře, které by přispěly ke zvýšení objemu důchodových úspor i fungování doplňkového penzijního spoření.

Pan **Bezděk** shrnul aktuální situaci a přednesl návrhy modifikace, navazující na aktuální stav přípravy úprav III. pilíře na půdě MF následovně:

Momentální charakteristika penzijního sektoru ve 3. pilíři na základě veřejně dostupných dat z databáze ČNB¹:

- *Ke konci roku 2014 snížení počtu účastníků oproti počátku roku 2013 o cca 300 tisíc na 4.786 mil osob. Počet účastníků je tak zpět na hodnotě z roku 2011.*
- *Strukturální změna sektoru – správní náklady (provoz – spořicí i výplatní fáze společně), tj. bez akvizice a investiční správy, meziročně poklesly o 22 % (údaj za Q1-Q3/2014).*

¹ http://www.cnb.cz/cnb/stat.arady_pkg.strom_sestavy?p_strid=BG&p_sestuid=&p_lang=CS. Data za 4. kvartál 2014 a tudíž za celý rok 2014 by měla být zveřejněna do konce února, resp. počátkem března.

V objemu ke spravovaným aktivům jde o cca 0,4 %. Systém je tak velmi efektivní a nadále pokračuje tendence absolutního (a taktéž relativního) poklesu nákladů.

- *Hospodářský výsledek penzijních společností – v roce 2013 ztráta 266 mil Kč; za Q1-Q3/2014 zisk 315 mil. Kč. Akcionáři penzijních společností přitom drží v systému vlastní kapitál ve výši 8,74 mld Kč, tj. výnosnost vlastního kapitálu byla v roce 2013 záporná (ztráta akcionářských prostředků) a v roce 2014 bude cca 6-7 %. Penzijní podnikání tak představuje běh na velmi dlouhou trať s nepříliš vysokou ziskovostí vzhledem k investovaným prostředkům.*

Navrhované změny, které APS navrhuje pro diskusi na PT1 a OK pro DR:

- 1. Smlouvy pro děti – umožnit ve věku 18 až 26 let (při ekonomickém osamostatnění se dítěte) jednorázově možnost částečného výběru naspořených prostředků, jde o určitou dobu částečné výsluhové penze. APS v tom vidí významný psychologický prvek pro uzavření spoření již pro dítě s ohledem na jinak extrémně dlouhou spořicí fázi takové smlouvy (60 až 70 let).*
- 2. Vrátit se k fixně stanovenému věku pro vznik nároku na dávku, místo vazby na statutární důchodový věk jednotlivce. Ideálně ve výši 60 let jako je tomu i v životním pojištění. Potenciální klienti indikují, že nejistota spojená s přesnou výší jejich „státního“ důchodového věku za 20 či 30 let se přelévá i do nového třetího pilíře a lidé raději vstup do něj i z tohoto důvodu odkládají.*
- 3. Distribuce – v lednu 2015 ubylo 15 % vázaných zástupců oprávněných distribuovat penze oproti prosinci 2014 (pokles z cca 10.200 osob na cca 8.600 osob). Na konci roku 2014 totiž končila platnost licencí získaných po změně systému v roce 2013. 15% osob se rozhodlo své licence neobnovit. Distribuční trh penzí je přeregulovaný a i tato statistika to dokládá. APS proto navrhuje alespoň mírnou úpravu dnešního systému spočívající v tom, že licence a s ní spojený poplatek by se obnovoval nikoliv ročně (jako nyní), ale jednou za dva roky.*
- 4. APS navrhuje změnu způsobu úplaty z transformovaného fondu (dnes je stanovena fixní ve výši max. 0,6 % z objemu aktiv a poměrná ve výši max. 15 % ze zisku na úrovni transformovaného fondu; nový návrh APF říká 0,8 % a 10 % ze zisku, což představuje zvýšení celkové úplaty o cca 0,1 % objemu spravovaných prostředků. Důvodem je významný a bohužel již dlouhodobě pozorovaný pokles výnosů státních dluhopisů (v lednu 2015 se výnosy 10ti letých českých státních dluhopisů pohybovaly pod 0,5 % ročně). Dostát garanci nezáporné nuly v transformačních fondech bude pro akcionáře v tomto prostředí nízkých výnosů kapitálově více a více náročnější. V jiných finančních produktech garantujících klientům jistý výnos se tato změna podmínek na finančních trzích promítá do regulace (viz pokles TÚM v kapitálovém životním pojištění), avšak v transformačních penzijních fondech se hodnota závazku vůči klientovi nijak nesnižuje. Návrh vytváří možnost pro akcionáře penzijních společností se na tento vývoj alespoň trochu připravit. Alternativou může být další konsolidace trhu penzijních společností, byť již dnes na trhu funguje pouze 8 penzijních společností. Suma prostředků*

v garantovaných fondech ještě řadu let poroste (dnes je tam 312 mld. proti 5 mld. v novém III. pilíři) a prostředí nízkých výnosů na finančních trzích dle projekcí (např. MFČR i ČNB) bude v nejbližších 2-3 letech přetrvávat. Tomuto tlaku tak nelze uniknout, a proto by měl tento trend být předvídan.

- 5. Musíme hledat cesty k přítoku prostředků do III. pilíře, potenciál na straně zvýšení příspěvků účastníků je relativně malý – řešení je třeba hledat i u zaměstnavatelů, navrhuje zvýšit limit daňového osvobození příspěvků na straně zaměstnavatele (společný limit pro penze a životní pojištění) na 50 000 Kč ročně a u zaměstnanců z 12 000 Kč na 24 000 Kč ročně. Kromě dlouhodobého efektu by to mohlo v roce 2016 napomoci i ke zvýšení motivace převodu části zdrojů z rušeného II. Pilíře do III. pilíře.*
- 6. Upravit výpočet příspěvku účastníka na penzijní produkty pro odpočet od základu DPFO. Nyní je to účastníkem zaplacený příspěvek snížený o 12 tis Kč, nově by to byl účastníkem zaplacený příspěvek snížený o příspěvky účastníka, ke kterým byl nárokován státní příspěvek. To by mohlo zvýšit přítok příspěvků účastníka do systému o stovky mil až 1 mld Kč ročně.*
- 7. Matching contributions – dnes přispívá zaměstnavatel cca 20 % účastníků, průměrně cca 700 Kč měsíčně. APS navrhuje v rámci možných dlouhodobých systémových úprav třetího pilíře, aby byl povinný příspěvek zaměstnavatele k příspěvku zaměstnance ve výši ½ příspěvku zaměstnance. K takovýmto příspěvkům zaměstnance by již nenáležela podpora v podobě státního příspěvku. Zaměstnavatelům, kteří již nyní přispívají svým zaměstnancům, by se v průměru jejich náklady nezměnily. Uvažovat lze i o nasazení takového systému například pro vybrané profese (např. významná zdravotní rizika apod.).*
- 8. Druhá dlouhodobá systémová změna by mohla spočívat ve sjednocení limitů daňové podpory produktů na spoření na stáří. Dnes je tato podpora roztržštěna na 12 000 Kč na straně účastníka III. Pilíře; 30 000 Kč na straně zaměstnavatele (společně pro penze a životní pojištění) a 12 000 Kč na straně účastníka na ŽP. Stálo by zamyšlení, zda tyto limity nesjednotit do jediného čísla a tím pomoci těm, kterým zaměstnavatel nepřispívá (ale sami by si mohli spořit více, kdyby k tomu byli motivováni), nebo které vůbec zaměstnavatele nemají (např. OSVČ).*

Pan **Samek** navrhl postupovat systematicky, čili dle bodů od pana Bezděka a vést ke každému z nich samostatně diskuzi. Začal bodem prvním (možnost předčasného výběru pro lidi od 18 do 26 let), kde zmínil, že experti z Ministerstva financí trvají na postoji, že jakmile je u nějaké smlouvy možný předčasný výběr, vylučuje jí to z příznivého daňového režimu. Proto záleží na diskusi s MF a zjištění, zda existuje prostor pro zavedení výjimky, například v zájmu zvýšení motivace mladých lidí pokračovat po nabytí svéprávnosti v doplňkovém penzijním spoření založeném v jejich prospěch jejich rodiči.

Pan Jaroslav **Šulc** sdělil, že dříve, než se půjde po jednotlivých bodech předložených kolegou Bezděkem, je třeba se zabývat principiální otázkou, zda je současná podoba transformovaných penzijních společností vůbec životaschopná v delším časovém horizontu,

resp. co je nutné učinit, aby byl rentabilní jak pro akcionáře (při minimálních výnosech ze státních bondů, tvořících základ investičního portfolia, ovšem při povinnosti garantovat „kladnou nulu“ v meziročních hospodářských výsledcích), tak pro cca 4,7 mil. klientů, jejich počet (a s nimi i investiční kapitál) bude rychle klesat, tak pro státní rozpočet, který je již nyní enormně zatěžován. Teprve poté, co budou k dispozici tyto prognózy, a ukáže se, zda penzijní fondy mohou či nemohou unést požadavky původního zákona o penzijním připojištění č. 42/1994 v platném znění, je možné se bavit o případné nutnosti krizového řízení. A až pak má smysl diskutovat o tom, jak a mezi koho se rozloží „trasfúzní náklady“, které jsou fakticky již obsahem 8 předložených Bezděkových návrhů.

Pan **Samek** k tomu dodal, že i kdyby docházelo k zániku penzijních společností, některé na trhu přesto zůstanou a je třeba hledat cesty, jak zmírnit extrémy, vést debatu napříč různými skupinami.

Následně převzal slovo Martin **Potůček**, který k prvnímu návrhu pana Bezděka řekl, že se mu zdá rozumný a ospravedlnitelný, jelikož ve fázi osamostatnění je potřeba více financí, stejně jako například na konci životního cyklu, proto je návrh racionální.

Ve vztahu ke III. pilíři Důchodová komise vypracovala pět návrhů, které byly předány vládě, členové komise by byli rádi, kdyby z Ministerstva financí mohly jít informace o připravovaném zákonu. Pan Potůček dále sdělil, že mu schází téma, které se při Důchodové komisi několikrát projednávalo, tedy možná spolupráce veřejného a soukromého sektoru v hledání úspor. Na to reagoval pan **Samek** s tím, že tato spolupráce zde je, například v tom, co prezentuje a říká pan Bezděk. Ale samozřejmě kompletně propojit soukromý a veřejný sektor nelze, konkurující penzijní společnosti nelze integrovat do celistvého systému.

Pan **Potůček** mluvil o rovině, kterou zmiňoval dříve kolega Zámečník a byla v návrhu NERVu, čili například to, že by se evidence účastníků vedla na půdě veřejného sektoru. Následně by mohly nastat efekty úspor z rozsahu z hlediska investování atd. a mohla by vzniknout také veřejnoprávní penzijní společnost.

Vít **Samek** uvedl, že Martin Potůček přemýšlí spíše o nemožných úpravách z hlediska reality, když uvažuje o jiném modelu organizace a provozování doplňkového penzijního spoření, s ohledem na skutečnost, že již na počátku byl systém postaven na soukromých akciových společnostech, přestože on sám byl přesvědčen o Nizozemském či Švýcarském soukromém důchodovém systému vybudovaném na principech paritní správy zaměstnavatelů a zaměstnanců a na neziskové provozní správě, který měl být inspirací pro doplňkový český soukromý důchodový systém, ale nyní je třeba již akceptovat realitu – prostor pro zásadní přebudování systému není, potenciální klientela pro nové schéma prakticky již neexistuje a je účelné rozvíjet současný systém doplňkového penzijního spoření. Návrhy prof. Potůčka ve své podstatě směřují k destrukci stávajícího III. pilíře. K té vládě ve svých programových dokumentech nesměřuje a takto ani mandát Odborné komise vymezen není.

Jana **Herboczková** zareagovala k poskytování informací z Ministerstva financí s tím, že měl doputovat přes ředitele, pokud se tak nestalo, zřejmě jen nastal někde informační šum.

Následně dostal slovo Jaroslav **Vostatek**, který říkal, že by mimo diskuzi zařadil bod druhý z návrhů pana Bezděka s tím, že jde jen o technickou záležitost, která by klidně mohla fungovat, poněvadž o ní nastala již v minulosti shoda v komisi. Dále pan Vostatek pokračoval a řekl, že pokud se činí dílčí změny, mělo by se spíše směřovat k integraci s životním pojištěním v plném rozsahu. U smluv pro děti, to prý vadí stavebním spořitelnám a tak by jiné úpravy mohly vadit dalším skupinám. Pan Vostatek se vrací ke konceptu z minulého jednání, kdy představil čtyři varianty. U prvního bodu od pana Bezděka je tedy proti, protože je to komplikace. Systém se utopí sám, když nebude moci zvednout režii, obnovit dividendy akcionářům atd. Problém je, když penzijní společnosti více jak z 80 % investují do státních dluhopisů, je to jen velmi drahá distribuce peněz od státu. Systém by naopak měl směřovat k něčemu jednoduchému. Není možná paralelní existence různých systémů, při změnách je třeba uvažovat i zrušení současného penzijního připojištění.

Navázal pan **Samek**, který uvedl, že v současném III. pilíři existují vedle sebe současně „dvojí“ příspěvky odváděné na individuální účet účastníka, které jsou jeho vlastnictvím, z nichž k některým náleží státní příspěvek, k jiným nikoliv. Kdyby se však něco ze systému měly např. vyloučit příspěvky zaměstnavatele, současný systém by byl znehodnocen, zejména s pohledu jeho dlouhodobého důchodového cíle.

Pan **Vostatek** ještě dodal, že kromě druhého bodu by všechno odmítnul.

Pan **Potůček** řekl, že do budoucna bude z důvodu kontinuity práce dobré, aby se cokoli, co se tematicky týká dalšího uplatňování agend OK a jejich tří pracovních týmů posílalo z ministerstva na vědomí předsedovi a vedoucím PT k případné distribuci ostatním členům a spolupracovníkům OK.

Pan **Samek** sdělil, že dítěti, pro které by uzavřel smlouvu o doplňkovém důchodovém spoření jeho rodič, je třeba dát po nabytí jeho svéprávnosti možnost se rozhodnout, zda chce pokračovat ve smlouvě, či zda si přeje ji zrušit – tato smlouva mu nemůže být vnucena proti jeho vůli. A je vhodné to udělat tak, aby se pokud možno tento člověk rozhodl v doplňkovém penzijním spoření pokračovat. To znamená, že je účelné hledat vhodné pobídky, které by jeho rozhodování ovlivnily právě tímto směrem. Považuji možnost zavedení jité obdoby „výsluhové“ penze za koncepčně schůdné řešení.

Paní **Herboczková** informovala o stanovisku kolegů expertů na daně z MF, kteří trvají na tom, že v případě předčasného výběru by daňový režim měl být stejný jako u životního pojištění, tj. včetně nemožnosti v budoucnu čerpat daňové výhody. MF rovněž bude trvat na vrácení poměrné výše státního příspěvku v případě předčasného výběru. Důvodem je to, že státní příspěvek je určen k jinému účelu, než ke kterému by sloužily prostředky z předčasného výběru.

Zdeněk **Linhart** souhlasí s tím, že příspěvky by musel člověk při částečném odkupu poměrně vrátit a také by se muselo udělat dodatečné daňové přiznání a pokud uplatňoval slevu na dani, musel by tyto prostředky vrátit.

Pan **Samek** také souhlasí s paní Herboczkovou v tom, že při předčasném odkupu dnes smlouva ztrácí určitý daňový status i dopředu. Možným řešením by bylo, kdyby se při rozhodnutí „svéprávného dítěte“ o pokračování v doplňkovém penzijním spoření provedla novace smlouvy s novým daňovým režimem, popř. by došlo k uzavření nové smlouvy, která by převzala „zaplacené příspěvky v jejich struktuře a příspěvkovou dobu. Nastalo by tedy částečné vypořádání původní smlouvy a následně nová smlouva a podpis s již dospělým člověkem. Návrh by se proto měl koncipovat k 18 letům věku (popř. k dřívějšímu okamžiku nabytí svéprávnosti), jelikož pro pozdější změnu smlouvy v naznačeném směru již chybí věcné opodstatnění a složitě a s mnoha komplikacemi by bylo třeba zasáhnout do úprav zdravotního či sociálního pojištění, popřípadě daní.

Paní **Herboczová** zmínila, že když vycházíme ze zkušenosti, jiné potřeby lidí jsou většinou přednější před stářím, čili lidé když mohou vybírat, tak vyberou.

Pan **Potůček** řekl, že v různých zemích existují důchodové produkty, kdy v průběhu pojištění je možné vybrat si částečně z prostředků a na příští schůzi přijde s konkrétním příkladem.

Pan **Samek** uvedl, že to tak většinou není, ale vnímá, že existují po dosažení svéprávnosti dítěte 18 letech významné věcné i právní důvody pro jeho rozhodnutí o jeho další účasti (setrvání) v doplňkovém penzijním spoření, kdy by možnost „částečného odkupu“ měla svoje místo z pohledu motivace k pokračování svéprávného dítěte v doplňkovém penzijním spoření. Vybídl proto k diskuzi, jakou část dosud naspořených prostředků by bylo možné při tomto mimořádném výběru vybrat, a doporučil, že by rozhodně nemělo jít o vysokou část úspor, například nižší než polovina nashromážděných prostředků. A druhá otázka je, kdy by přesně bylo možné tento výběr uskutečnit. Sám se vyslovil pro krátké období po dosažení svéprávnosti dítěte s tím, že by mělo jít o prekluzivní lhůtu.

Pan **Šulc** sdělil, že celá diskuze je postavená na umělém dýchání penzijním společenstvem, což chápe. Ale ty peníze nejsou dítěte, aby se o nich v nastalé plnoletosti rozhodovalo, to jsou peníze sponzorů, kteří je tam dali.

Paní Irena **Kubátová** s tím nesouhlasila a řekla, že právně jsou to peníze dítěte.

Pan **Šulc** pokračoval dále a řekl, že by nechtěl, aby se nenarušovala mizerně nastavená pravidla na trhu ještě více, mluvil o tom, že by si dokázal představit propojení produktu penzijního připojištění přes stavební spořitelny.

Paní **Herboczková** namítla, že není vhodné umožňovat předčasný výběr napříč produkty, včetně stavebního spoření, protože je rozdíl mezi stavebním spořením a doplňkovým penzijním spořením, například třeba horizont časový.

Pan **Bezděk** reaguje na počátek řeči Jaroslava Šulce a namítnul, že nejde o umělé dýchání společností. Jde o to, že dnes průměrně vstupují klienti v 45 letech, čili vstupují na méně než polovinu ekonomické dráhy. A je třeba buď prodloužit dobu akumulace zdrojů, nebo výšku přítoku zdrojů. A vstup dětí do systému, kdy si budou moci část peněz vybrat dříve třeba i s penálem, může prodloužit délku účasti v systému, což je zásadní, proto to není umělé dýchání.

Pan **Šulc** řekl, že kapituloval nad délkou spoření, ať je klidně od 0 let, ale nechce částečný odkup, jelikož to ztrácí smysl spoření na stáří.

Paní **Herboczková** připomenula, že je potřeba mluvit o plné svéprávnosti, ne o 18 letech.

Martin **Potůček** uvažoval ještě hranice pro nárok na důchod z penzijního připojištění, přičemž Vladimír **Bezděk** uvedl, že se jako o optimu mluví o věku 60 let. Jaroslav **Vostatek** dodal, že běžnou praxí ve světě je nižší věk než pro státní důchod.

Pan **Jára** sdělil, že příště by byl rád, aby pan Bezděk informoval o tom, jak si stály jednotlivé penzijní společnosti v minulém roce, za předpokladu, že to APS bude již vědět.

Pan **Bezděk** řekl, že výnosy se připisují až na jaře, nicméně připisované procento na transformačních fondech lze odhadnout z webu APS.

Závěrem jednání PT1 Vít **Samek** domluvil termín příštího jednání, rozloučil se a schůze byla ukončena.

Příští jednání proběhne **30. 3. v 9:00 v Klubu** v přízemí v budově MPSV Na Poříčnickém právu 1.

Zapsal: Jiří Bejlovec

Vidoval: Vít Samek

XX

Příloha č. 1: seznam přítomných

Bezděk Vladimír	APS
Bejlovec Jiří	sekretariát OK
Fiala Tomáš	VŠE
Havelková Markéta	sekretariát OK
Herboczková Jana	MF ČR
Jára Miroslav	ASO
Ježková Helena	sekretariát OK
Martin Podávka	ČAP

Kubátová Irena	MF ČR
Linhart Zdeněk	MPSV
Potůček Martin	předseda OK
Samek Vít	ČMKOS
Srnová Zdeňka	MPSV
Šulc Jaroslav	ČMKOS
Vostatek Jaroslav	VŠFS
Vystrčil Tomáš	APS
Zrcek Kryštof	ČSSZ

Příloha č. 2:

K JEDNÁNÍ 1. PRACOVNÍHO TÝMU ODBORNÉ KOMISE PRO DŮCHODOVOU REFORMU DNE 23. 2. 2015

DOPORUČENÍ ASO NA DOPLNĚNÍ PROJEDNÁVANÝCH TÉMAT ROKU 2015

1. Domníváme se, že 1. Pracovní tým ODBORNÉ KOMISE PRO DŮCHODOVOU REFORMU si nepoložil otázku:

Jaká je PRAVDĚPODOBNOST nedožítí, úmrtí před odchodem do důchodu u zaměstnanců s významnou pracovní zátěží?

Pracovní opotřebením může vyvolávat směnnost, noční práce, těžká práce, intenzivní jednostranné práce na výrobních pásech, práce venku, práce s intenzivní zátěží končetin, práce s vysokou duševní zátěží, stresem, odpovědností, práce ohrožená „vyhořením“ (zdravotní sestry, lékaři, dopravní obory).

Obecně lze tak odvodit, že zaměstnanci i s nižšími příjmy, kteří nedožijí dne odchodu do důchodu sice významně a dlouhodobě do I. solidárního pilíře přispěli, ale čerpání důchodu se nedočkali.

Je potom otázka, zda je pravdivé a korektní tvrzení, že zaměstnanci s vyššími platy jsou diskriminováni tím, že musí přispívat do I. solidárního pilíře, ale jejich čerpání v důchodu neodpovídá výši příspěvků do důchodového systému.

Tato otázka se neustále podsouvá do jednání o DŮCHODECH a DOKONCE SE TÍM ZDŮVODŇOVALO zavedení II. důchodového pilíře!

Položil si někdo otázku, které zaměstnanecké skupiny:

- se nedožívají (a tím nečerpají důchod a ten ponechávají ostatním k čerpání),
- dožívají se 1 až 5 roků v důchodu (nečerpají celé období důchodu),
- dožívají a významně dosahují 15 až 20 let aktivního života v důchodu (při čerpání penzí)?

Lze celkem jednoduše odvodit, že lidé s vyšším vzděláním, se zaměstnáním v administrativě a dalších oborech lidské činnosti se dožívají delšího věku a tím i déle čerpají finanční prostředky z důchodového systému.

Spravedlivé by bylo získat odpověď i na tuto otázku.

Příloha č. 3:

Projednání aktuální situace „PENZIJNÍCH SPOLEČNOSTÍ 2014“, přednesl pan Bezděk.

Upozornění, diskuse, připomínky ASO k předloženému návrhu řešení situace „PENZIJNÍCH SPOLEČNOSTÍ v roce 2015 a v budoucích letech“.

K změnám, které navrhuje Asociace penzijních společností (dále jen APS) doporučujeme:

1. Smlouvy pro děti – *umožnit ve věku 18 až 26 let (při ekonomickém osamostatnění se dítěte) jednorázově možnost částečného výběru naspořených prostředků, jde o určitou obdobu částečné výsluhové penze.* Upozorňujeme, že „Stavební spořitelny“ nabízí výhodnější produkt, lépe úročený a zhodnocený. Produkty jsou přímo určené na podporu bydlení mladých za účasti rodičů. Produkty je možné použít také na jiné potřeby. Pozor, tak jako „Penzijní fondy“, tak i „Stavební spořitelny“ se potýkají s nízkými výnosy Státních dluhopisů se splatností 10 let (výnos do 1 %), u obligací se splatností 2 roky (výnos pod 0,5 %). Na rozdíl od „Penzijních společností“ mohou poskytovat ÚVĚRY, které výnosově ještě kryjí pokles jiných výnosů. Pozor, úvěry také stagnují. Pokud „Penzijní fondy“ vstoupí na trh s produktem „Stavebních spořitelny“ ohrozí, už tak křehký finanční trh a nezískají žádnou výhodu.

Doporučujeme jiné řešení : Umožnit rodičům dětí postižených organickou, duševní doživotní zdravotní vadou, postižených doživotní nemocí, po úrazu s doživotními následky, možnost spořit těmto dětem na invalidní a starobní důchod. Důchod by byl chráněn před jednorázovým výběrem, mohl by být vyplácen jen v stanovených dávkách k zajištění a udržení ekonomické soběstačnosti postižených dětí i po smrti rodičů a příbuzných.

2. Fixně stanovený věk, *vrátit se k fixně stanovenému věku pro vznik nároku na dávku, místo vazby na statutární důchodový věk jednotlivce. Ideálně ve výši 60 let jako je tomu i v životním pojištění.* Souhlasíme s tímto návrhem. Doporučujeme posoudit i snížení hranice pod 60 let pro některé zaměstnance s intenzivní pracovní zátěží.

3. Úbytek vázaných zástupců pro distribuci penzí. *Distribuce – v lednu 2015 ubylo 15 % vázaných zástupců oprávněných distribuovat penze oproti prosinci 2014 (pokles z cca 10.200 osob na cca 8.600 osob). Na konci roku 2014 totiž končila platnost licencí získaných po změně systému v roce 2013. Licence a s ní spojený poplatek se musí obnovovat nyní jednou ročně. Návrh APS je obnova licence jednou za dva roky.* Souhlasíme s tímto návrhem s tím, že bude zajištěna „kvalita a odpovědnost“ zástupců.

4. Krácení výnosů klientů ve prospěch výnosů „Penzijních společností“. *APS navrhuje změnu způsobu úplaty z transformovaného fondu (dnes je stanovena fixní ve výši max. 0,6 % z objemu aktiv a poměrná ve výši max. 15 % ze zisku na úrovni transformovaného fondu; nový návrh APF*

říká 0,8 % a 10 % ze zisku, což představuje zvýšení celkové úplaty o cca 0,1 % objemu spravovaných prostředků.

S uvedeným návrhem nesouhlasíme. Každé zvýšení fixní úplaty z objemu spravovaných aktiv (předpokládáme, že 0,6 % na 0,8 % za celou dobu 20 až 40 let správy prostředků) legalizuje nižší výplatu, než byl vklad. Penzijní společnost ručí klientovi za „zisk“ a jedině ze zisku jim náleží úplata. Doporučujeme ponechat fix 0,6 %, ze zisku 15 %.
Otázka : jedná se o úplatu fix 0,6 % a poměrná 15 % ze zisku ze spravovaných aktiv za rok nebo za celé období správy těchto aktiv (30 a více let) ???

5. Zvýšení u zaměstnavatelů daňově účinného nákladu do výše 50 tis. Kč na důchodové, životní pojištění a příspěvek do III. pilíře na zaměstnance s intenzivní pracovní zátěží. U zaměstnanců z 12 000 Kč na 24 000 Kč ročně (*návrh se týká jen důchodového pojištění, nikoliv životního pojištění*). Zvýšit motivaci převodu části zdrojů z rušeného II. Pilíře do III. pilíře.

Stanovisko : Nemáme připomínek. Otázkou je, zda toto zvýšení nebude využíváno pouze u vysoko příjmových zaměstnanců?

6. Navrhuje se změna odpočtu od základu daně z příjmu fyzických osob u důchodového pojištění. Nyní platí, že jen částka vyšší, než 12 000 Kč vynaložená na důchodové pojištění, lze odečíst od daňového základu fyzické osoby. Předložený návrh předpokládá, že jako u „Penzijního pojištění“ se nebude odečítat 12 000 Kč a odpočet od základu daně z příjmu fyzické osoby bude z částky, na kterou se vztahuje státní příspěvek (maximálně odpočet od DPFO 12 000 Kč).

Stanovisko : Podporujeme uvedený návrh.

7. Navrhuje se povinnost pro zaměstnavatele, pokud bude zaměstnanec přispívat do III. důchodového pilíře částku X, zaměstnavatel by povinně musel přispívat x/2 (poloviční částku). Na tento příspěvek zaměstnance by se nevztahovala státní podpora.

Stanovisko : Z jakých prostředků bude zaměstnavatel přispívat ? Bude příspěvek pro zaměstnavatele daňově účinný nebo bude ze zisku po zdanění ? Podporujeme uvedený návrh, ale vidíme v návrhu mnoho nejasností.

8. Navrhuje se sjednocení limitů daňové podpory produktů na spoření na stáří. Dnes je tato podpora roztržena na 12 000 Kč na straně účastníka III. Pilíře; 30 000 Kč na straně zaměstnavatele (společně pro penze a životní pojištění) a 12 000 Kč na straně účastníka na ŽP.

Stanovisko : K realizaci uvedeného návrhu jsou jiné daňové základny zaměstnance a zaměstnavatel a jiný způsob odpočtu od daňového základu.

U důchodového pojištění musí účastník spořit víc, jak 12 000 Kč, aby si mohl částku nad 12 000 Kč a menší jak 24 000 Kč, odečíst z daňového základu.

Příspěvek státu se použije jen na úspory v intervalu větší nebo rovny 300 Kč a menší nebo rovny 1000 Kč.

U penzijního spoření si může účastník spořit od částky vyšší než 0 do částky menší nebo rovné 12 000 Kč.

U zaměstnavatele je jiný daňový základ (ZISK), tj. „Přidaná hodnota“ snižena o „Osobní náklady (mzdy + pojištění), odpisy, rezervy a příspěvky na důchodové a penzijní pojištění.

Doporučujeme, návrh propracovat.